

Niemandsland

Niemandland

Om te leven dacht ik: je zou een vlinder moeten zijn
om te vliegen heel ver weg van alle leed en alle pijn.

Amariah Davida

Uitgever: Jongboek, Heerenveen
Uitgegeven: februari 2019
Schrijver: Amariah Davida
ISBN: 9789463180108
© Amariah Davida

Ik bestond. Meer niet. Dat was wat mijn leven was geworden. Alleen nog het kale bestaan, ontdaan van warmte en betekenis.

Bij John ging ik vanaf 1986 voor gesprekken op bezoek.

In het begin regelmatig en daarna met grotere en grote tussenpozen.

Na elk gesprek en later, werkten mijn hersens op volle toeren om te begrijpen wat er aan de hand was en wat er in en om mij heen gebeurde. Om die gedachten hanteerbaar te houden, schreef ik ze op. Deze brieven en briefjes liet ik lezen door John.

Soms was het een chaos aan gedachten, van blij naar somber, van optimisme en hoop naar uitzichtloosheid, angst en andere gevoelens.

Een proces van ervaring, herkenning en beleving.

Toen John mij, bij het begin van de gesprekken, een keer, enigszins wanhopig, vroeg wat ik nou wilde, zei ik: “Leven en liefde.”

Hij zei: “Zo! Dat is heel wat.”

Dat was ook zo. En toch is het precies dat, wat ik ontvangen heb.

En nu, ruim dertig jaar later, kan ik zeggen, dat mijn leven gevuld is met liefde en dat ik met liefde mijn leven kan delen.

De weg daar naar toe is weergegeven in dit boek.

De ondertitel op bladzijde drie komt uit het lied ‘Verdronken Vlinder’ van Frank B. Boudewijn De Groot / Lennaert H Nijgh. Dit lied is gedurende mijn leven voor mij van veel betekenis geweest.

De brieven en briefjes aan John zijn van elkaar onderscheiden door markering.

Namen, plaatsen en omstandigheden zijn veranderd ter bescherming van wie mij dierbaar zijn. Correspondentie is alleen mogelijk via de uitgever.

Met dank aan mijn lieve vriendin die essentieel advies heeft gegeven betreffende de lay-out.

Namens de schrijfster,
Amariah Davida

Phil was geboren en je kwam op bezoek.

Je zat naast m'n bed.

Je vroeg me: "Huil jij wel eens?"

Het kwam als een mokerslag binnen.

Ik kon nog net uitbrengen: "Ja."

Toen draaide ik me van je af en met alle kracht die in me was, probeerde ik de emotie die in me op kwam te beheersen en weg te drukken.

Dat lukte.

Ik draaide me om en zag tot mijn verbazing dat een deel van mijn emotie in jouw gezicht en ogen te zien was.

Je wilde met me praten.

Ik wist niet hoe in gesproken woorden uit te drukken wat er in mij leefde.

En dus ging ik schrijven.

1986

Als alles gewoon z'n gang gaat, denk ik: waar maak ik me druk om. Zo belangrijk is het toch allemaal niet. Iedereen heeft wel iets, wat niet optimaal is.

Maar het niet-optimale heeft mijn hele leven beïnvloed.

Er zijn tijden dat ik er onmogelijk meer alleen mee kan leven.

Toen ik 19 jaar was ben ik naar Amsterdam gegaan voor een lerarenopleiding.

In die periode begon op één of andere manier (ik weet niet meer hoe) het contact met een vriend. Ik mocht komen praten wanneer ik wilde.

Ik kon hem opbellen wanneer ik wilde.

Ik deed dat allemaal om te praten maar ook omdat ik van hem hield.

Maar van praten kwam niet veel, want hij had niet veel geduld en ik vertel niet zo makkelijk over mijzelf. Ik hield van hem maar ik had geen idee hoe ik hem dat kon vertellen.

Hij vertelde mij wel van zichzelf. Bijvoorbeeld wat hij beleefde en wat hij voelde of dacht.

Het draaide elke keer weer op vrijen uit. We gingen nog net niet met elkaar naar bed.

Langzamerhand wisten steeds meer mensen van dat toch wel enigszins vreemde contact tussen ons. Dat merkte ik aan de opmerkingen die er gemaakt werden. Ik kwam niet alleen bij hem thuis, maar ook wel samen met hem bij vrienden. Hij kwam ook bij ons thuis.

Ik dacht dat hij dat allemaal niet zou doen, als hij niet van mij zou houden. Ik ging bij mijzelf af: tot dusver waren mijn woorden en mijn daden in overeenstemming met elkaar en ik dacht dat dat bij iedereen zo is. Ik hoopte ook dat hij van mij hield, op het laatst tegen beter weten in.

Soms had hij geen zin tijd voor mij te maken. Dan voelde ik mij zo vernederd.

Dan was ik zo radeloos dat ik een buisje aspirine wegslikte. Wat ik, een uur later, zo ziek als wat, er weer uitgooide.

De laatste keer dat ik hem sprak, zei hij, toen hij wegging, dat hij er mee kappen wilde. Ik weet niet meer wat hij precies allemaal zei.

Ik had hem willen zeggen dat ik van hem hield. Maar ik had geen woorden voor het gevoel wat er voor hem in mij was.

Ik was helemaal kapot. Ik kon alleen nog bedenken dat ik, als ik nog leven wilde, me aan iemand moest binden om verantwoordelijk voor te zijn. Dat realiseerde ik me toen niet zo letterlijk, maar nu weet ik dat het wel zo was.

De volgende dag belde Wim. We spraken af. Hij kwam en al heel snel gingen we met elkaar naar bed. Ik wilde het. Ik wilde mij binden aan iemand.

Nooit heb ik met Wim over de tijd gepraat, voordat hij iets met mij kreeg. Eerst kon ik het niet, later durfde ik het niet meer. Hij vroeg er ook nooit naar, hoewel hij er van wist.

Nooit heb ik tegen Wim gezegd dat ik van hem hield, behalve in het begin een paar keer, voordat ik besepte dat ik niet echt met hart en ziel van hem hield. En later nog één keer, toen ik me realiseerde dat ik wel hield van een aantal dingen in hem.

Hij zei toen alleen: “Nu pas?”

Toen Wim en ik zouden trouwen, was ik doodsbenauwd voor wat er misschien gezegd zou worden in de, in die tijd altijd maar weer gehouden, ‘levensloop’ tijdens het bruiloftsfeest. Maar er heeft nooit meer iemand iets over gezegd.

Alleen mijn moeder een heel enkele keer. Er was niemand met wie ik er ooit nog over heb gepraat.

Voor mijn idee is het zo, dat ik het leven gekocht heb met mijn lichaam en mijn leven. Mijn hart hoorde er niet bij. Ik heb het leven van Wim opgeofferd om zelf te kunnen leven.

Toen ik me dat begon te realiseren, begon ik kleine dingen over mijzelf aan Wim te vertellen. Over wat ik dacht en voelde.

Maar hij luisterde niet.

Het lichamelijke en het geestelijke moeten voor mij gelijk op gaan. Al die jaren met Wim heb ik mijn lichaam en die jaren gegeven. Ik was trouw, maar mijn hart kon ik niet kwijt.

Ik ben in het begin te haastig te werk gegaan om Wim maar niet te verliezen. Later dacht ik dat het met de tijd wel komen zou. Dat ik met de tijd mijn gedachten en gevoelens aan hem kwijt kon.

Maar als ik daar op wachten moet, verlies ik de tijd die ertussen ligt.
'Met de tijd' is altijd: morgen.

Maar ik wil vandaag leven. Ik wil vrij zijn. Ik wil zijn die ik ben. Tijd is kostbaar, omdat ik er niet meer van krijg dan ik nu ontvang.
'Vandaag' krijg ik en niet 'morgen'.

Dingen waar ik moeite mee heb vragen om opheldering. Omdat ze mij anders belemmeren. Dat ophelderen heeft mij veel pijn gedaan, maar hoe langer ik nog zou wachten, hoe meer pijn het zou doen.

De consequenties van mijn keuzes en beslissingen wil ik dragen, anders verloochen ik mijzelf. Wim was mijn eigen keuze.
Liefde is voor mij: mijn hart en mijn lichaam en mijn leven.
Ik wil niet dat Wim zich verandert ter wille van mij. Als hij zich in mij wil gaan interesseren, moet hij dat alleen doen ter wille van zichzelf.
Ik wens niet meer om aandacht en interesse te bedelen. Een laatste restje zelfrespect wil ik toch wel graag houden.

Wim is een verstandsmens. Hij beredeneert de dingen. Hij weegt ze af en bekijkt de zaken rationeel. Hij houdt niet van gezeur achteraf: gedane zaken nemen geen keer, je moet ze nemen zoals ze zijn.
Hij heeft altijd van mij gehouden, zegt hij. Om dingen die ik heb of doe.

Het enige wat ik kan doen en wil doen, is, aanvaarden dat het is zoals het is en verwachten dat het altijd beter kan worden.

Ik heb Wim trouw beloofd. Ik vind dat de verantwoording van beloftes en beslissingen een leven lang duren. Daarom zal ik genoeg moeten nemen met wat ik nu krijg en zoals ik het krijg.

Ik wil mijzelf niet verontschuldigen.

Ik wil Wim niet beschuldigen.

Als dat wel gebeurd is, spijt me dat.

Ik wil mijzelf niet veroordeeld zien, want ik heb mijzelf allang veroordeeld en ik ben daarmee naar God gegaan en heb Hem om vergeving gevraagd. En ik geloof dat God Jezus naar de aarde stuurde om ook mijn schuld en de straf die daarbij hoort, te dragen.

Ik heb alleen maar een hart (gevoelens en gedachten) die ik bij Wim niet echt kwijt kan en die eenzaamheid kan ik niet meer aan, want er

zijn te veel gevoelens en gedachten gekomen met de zwangerschap van Phil en erna, met de borstvoeding en wel of geen sterilisatie.

Binnen ons gezin ervaar ik wel warmte en dat is veel, maar soms niet genoeg.

Om het mijzelf niet al te moeilijk te maken, schrijf ik.

Ik heb het gevoel alsof ik te lang zelfbeheersing heb opgebracht, zodat ik emoties niet meer kan of durf te uiten en zodat ik mezelf niet meer kan of durf te zijn waar anderen bij zijn.

Er is niet veel geloof en vertrouwen in de medemens meer over en dat maakt het bestaan koud.

Er is wel geloof en vertrouwen in eigen kunnen en kennen, maar ik heb geen liefde voor mijzelf. Er is door mensen, ook door mijzelf wel, te achteloos met mijn gevoelens omgegaan.

Ik kan maar heel moeilijk geloven dat er ook maar iemand werkelijk geïnteresseerd kan zijn in mij, want ik begrijp niet, waar mijn waarden liggen, behalve in het lichamelijke vlak.

En mijn wezen is zo, dat, waar de harmonie tussen geest en lichaam is verstoord en ik voor mijn geest geen bevrediging heb gevonden, ik dat ook voor mijn lichaam nooit vond. Ook niet in de relatie met Wim. Omdat hij mij niet de vrijheid heeft gegeven mijzelf te zijn. En dat zal hij ook in de toekomst niet gaan doen, want hij is veel te bang dat ik over grenzen ga die hij niet wil. De prijs voor hoe ik ben, betaal ik in de voor mij onbevredigende relatie met Wim.

Ik kan niet anders want ik ben niet anders.

Ik geloof niet dat het de bedoeling is, dat wij slordig leven, maar dat vergt dan wel een hoge mate van discipline en zelfbeheersing, als er geen liefde is.

Liefde valt niet te dwingen en waar geen vertrouwen is, kan ook geen liefde groeien.

Mijn hoop en verlangen naar volmaaktheid zijn in mij een verterend vuur, omdat ze niet vervuld worden. Het lijkt mij, dat voor mij liefde de deur naar volmaaktheid is.

Wim denkt allerlei mooie dingen van mij, over hoe ik ben, maar ze komen voort uit de wens dat ik zo zal zijn. Hij wil mij bezitten, mij beheersen. Mijn gedachten, mijn gevoelens, mijn lichaam.

Maar hoe meer hij dat doet, hoe meer hij mij verliest.

Hij moet mij vrij laten, maar aangezien hij dat niet doet, zal ik mijzelf vrijheid geven om te overleven.

De prijs daarvoor is een geestelijke verwijdering ten opzichte van Wim.

En ik vind het heel erg dat dat zo is, want wat verloren is, lijkt begeerlijker dan het ooit was en onvervangbaar.

Ik voel mij beschadigd en ik geloof dat ik nooit meer helemaal gaaf wordt. Wat beschadigd is, wordt niet erg begeerd, ook door mijzelf niet.

Het is, alsof ik een bedelaar ben, die fooien krijgt en er dankbaar voor moet zijn. Die fooien zijn goed en fijn, maar het is te weinig om er vreugde aan te beleven. Het zou mij het liefste zijn, als ik geestelijke onafhankelijkheid terug kreeg.

Ik zie onze kinderen als medemensen met wie ik een relatie heb. Via die relatie kunnen waarden worden overgedragen.

Voor mij is sterilisatie het verlies van mogelijke volgende kinderen en alleen uit verantwoordelijkheid voor hen accepteer ik het.

Er is zoveel pijn, verdriet en angst om al deze dingen, dat ik ze onmogelijk kon zeggen.

God, mijn Vader,

U hebt Wim en mij aan elkaar gegeven en ik begrijp niet waarom. Want Wim heeft mij niet gekozen omdat hij mij gelukkig wilde maken. En ik heb Wim alleen gekozen omdat ik hem nodig had om te overleven.

Toch hebt U ons bij elkaar gebracht. Wie zal ik dan anders met de moeite die ik er mee heb, vermoeien dan U?

Mis ik een antenne om liefde van Wim te voelen?

Kan het, dat het ontbreken van ware liefde mijnerzijds, de oorzaak zou kunnen zijn van het uit elkaar vallen van ons huwelijk? Moet ons huwelijk dan rusten op mijn liefde? Maakt liefde dan een huwelijk?

Mijn gevoel geeft mij anders in: trouw maakt een huwelijk; het heet niet voor niets: trouwen.

Liefde maakt een huwelijk volmaakt. Daarom wil ik er ook voor vechten, want ik wil een goed huwelijk. En als er liefde is, is het goed.

Wim heeft mij lief, zegt hij.

Maar al die jaren dan, die er geweest zijn, zonder dat hij ook maar iets deed aan of zei over het feit dat onze samenleving voor mij onbevredigend is. En dat hij het nog steeds als zodanig accepteert, omdat hij wil denken, dat het er voor een vrouw eigenlijk niet zo bij hoeft te horen dat ze een orgasme krijgt.

Want hij zegt, dat het niet de besten waren over wie hij dergelijke dingen (onder andere over zelfbevrediging) gelezen heeft.

Ik wil er wel voor vechten om onze relatie zo optimaal mogelijk te doen zijn, maar ik ben zo moe en het kost me zo veel en ik mag van Wim niet moe zijn en het mag me niet veel kosten, want hij wil dat ik hem liefheb zonder dat mij dat alles van mijzelf kost.

Alles wat ik doe voor hem en om hem, dat kost me bijna alles van mezelf, maar hij ziet het niet. En als ik er iets van zeg, dan voelt hij zich schuldig en laadt zo weer nieuwe schuld op mij.

Al die dingen die ik om hem doe en laat, voel ik niet als een opoffering, maar als een gevolg van een belofte van trouw.

Maar dat mag ik niet zeggen van Wim: ik moet het doen en laten uit liefde voor hem.

En al die jaloezies en uitingen van wantrouwen van zijn kant: toen ik hem vroeg of ik er aanleiding toe gaf, zei hij: "Nee."

Maar toen ik vroeg hoe dat dan kon ontstaan, zei hij eerst niets en later gaf hij toe (enkele dagen later) dat het ook niet terecht was dat hij die gedachten heeft.

Ik ben de schuldige, zo voel ik het. En dat gevoel heeft hij niet weggenomen, ondanks dat ik hem dat gezegd heb.

Ik ben de schuldige, omdat ik hem niet werkelijk liefheb en nooit heb gehad.

Hij zei, dat hij dat heel erg vond, toen ik hem onlangs niet kon zeggen of ik van hem hield.

Maar, God, hij zegt wel dat hij mij niet genomen heeft vanuit het motief mij gelukkig te willen maken, maar voornamelijk uit motieven en gevoelens ten gunste van hemzelf.

Hij houdt bij hoog en bij laag, bij U en bij mij, vol, dat hij mij liefheeft. Weliswaar met veel gebreken, maar toch....

Dat maakt dat hij er niet voor hoeft te vechten om van mij te houden, want hij houdt immers van mij, zegt hij.

Maar al die vernederende opmerkingen dan? En zogenaamde grapjes over seksuele zaken, het passeren van mijn behoeftes, het achteloos omgaan met mijn gevoelens, het niet echt luisteren naar wat ik zei? Is dat dan liefde?

Hij kan, hij wil zich niet voorstellen dat ik al die dingen wel najaag voor hem, zonder dat ik hem lief zou hebben.

Maar als ik een kind van die vriend had gekregen (een niet gekregen, maar wel vurig gewenst kind, zonder dat ik mij overigens allerlei dingen over het hoe en wat het zou betekenen, realiseerde) dan had Wim mij nooit genomen, want hij heeft nu al moeite genoeg gehad met het feit dat ik wel eens wat vrijde of zoende met deze of gene, voordat hij een relatie met mij begon. Dat heeft hij nooit gedaan. Hij kan het niet hebben als ook nu een heel enkele keer een man mij aanraakt, ook als dat zonder verdere bijbedoelingen gebeurt.

En dan zei hij een keer: "Je bent niet schuldig."

Zomaar, aan tafel. Tussen allerlei dingen en de kinderen door. En dat zegt hij op grond van Christus' vergeving voor mijn zonde en schuld. Ik ben er al lang geleden mee naar Christus gegaan, maar dat heeft hij mij niet gevraagd. Wie is hij, dat hij kan bepalen of ik wel of niet vergeving krijg van God.

Hij heeft niet het recht om dat te zeggen. Ik ben de enige die dat kan zeggen voor mijzelf, omdat het alleen voor mij werkt als ik geloof in die vergeving.

Waarom begint hij op dit moment geïnteresseerder te worden?

Vlak voor we op een avond zouden vrijen, begon hij er weer over, dat het voor mij niet optimaal is. En als ik het niet fijn zou vinden, zou hij dat heel naar vinden voor zichzelf. Hij zou er zelf niet meer zo van genieten.

Hij zei een keer: “Je moet er wel vreugde aan beleven, anders zou je het nooit zolang hebben volgehouden.”

Hij houdt van mij, maar hij houdt net iets meer van zichzelf, zegt hij. Maar ja, zo is de mens nu eenmaal.

“Je moet daar wel tegen vechten natuurlijk,” zegt hij.

Zeker...!

Natuurlijk...!

Maar het feit dat hij zegt: “Ik heb je lief” en ik kan niet zeggen: “Ik heb je lief” (ik streef er alleen naar), betekent dat ik weer alleen de schuld draag.

Er is niets veranderd met een half jaar geleden. Alleen begin ik nu zijn woorden te wantrouwen.

Liefde is totaal en is er voor de ander.

Ik weet dat het zo is, maar ik mag het niet weten, want dat tast zijn eigen eer aan.

En hij ziet voorbij aan al die jaren van vechten tegen mijn gevoelens en verlangens.

Ik zal wel doorvechten. Maar, o God, het is zo'n eenzaam gevecht, want zelfs met een ander er over praten mag niet van Wim. En eenzaam zijn is toch de bedoeling van het huwelijk niet.

Een mens kan te veel houden van zichzelf, van de kinderen, van geld en luxe, van een ander, en zo zijn er nog wel meer dingen te bedenken. Dat is alleen maar verkeerd, als je dat als zodanig accepteert, daar naar doet en er niet wat aan wil of gaat veranderen.

Toen ik allergisch reageerde op medicijnen, zodat mijn lichaam, maar ook mijn gezicht opzwol en dik en rood werd, dacht ik: nu zal hij mij niet kussen, want ik was uiterlijk totaal veranderd. Mijn geest was echter niet veranderd daardoor. Hij kuste mij inderdaad niet en toen zei hij: “Ik dacht dat het misschien pijn doet.” Maar daar had ik niets over gezegd. En toen ik zei, dat het geen pijn deed, kuste hij mij toch niet,

want ik zag er afstotend uit. Maar dat was alleen mijn lichaam. Na een dag was het weer gewoon, maar mijn lichaam of mijn gezicht kan in een ogenblik veranderen in een ruïne, bijvoorbeeld door een ongeluk. En dan?

Ik wil graag toneel spelen. Maar dat wil Wim liever niet, in verband met het feit dat ik in het spel wel eens te ver zou kunnen gaan en me zou kunnen laten kussen. Wanneer hij dat zegt, zegt hij daarna ook dat hij zich daar schuldig over voelt. En dat wil hij niet, dus moet ik er maar wel heen gaan.

Maar ik ga nu voor een vrijwilligersorganisatie het secretariaat doen. En dat is geen opoffering. Want ook dat vind ik leuk.

Maar om zich niet schuldig te voelen moet ik nu van hem naar het toneel.

Ik zei, dat ik dus niet naar de toneelvereniging mocht maar ik mag nu ook geen secretaresse worden.

Toen kwamen er allerlei redenen op tafel waarom ik niet naar de toneelvereniging zou kunnen.

Ik zou het niet kunnen. Maar ik kan het wel. Hij heeft het gezien tijdens een stukje wat we als familie deden. Ik kan me helemaal inleven in een rol en dat vind ik fantastisch leuk.

Hij zegt dat ik zwart/wit-denkend ben. Alles of niets. Hoe kan ik dan toneelspelen, wat daar recht tegenin gaat: het is spel. Niet echt.

Maar dat is nou juist zo leuk, dat het me even van mezelf losmaakt.

Wim heeft ingezien dat hij jaloers is en nu mag ik er wel van hem naar toe.

Maar het echte plezier is er al af.

Het is niet volmaakt. Daar heb ik last van, moeite mee, verdriet over.

Ik zou zo graag anders willen en ik kan niet anders.

Ik moet van Wim graag doen wat hij graag wil, anders voelt hij zich schuldig.

Ik was moe en Wim wilde weer een gesprek. Ik gaf voorzichtig aan dat ik een gesprek op dat ogenblik liever niet wilde. Maar er kwam toch een gesprek. Aan het eind zei hij: "Zo, en dat wilde ik toch even kwijt en bepraten."

Misschien lokt mijn houding zijn houding uit. Ik weet het niet.

Ik ben te kwetsbaar.

Wim kan me te gemakkelijk pijn doen.

Dat is niet goed voor onze relatie. Hoe kan ik mezelf wapenen? Door te accepteren wie ik ben? Door te accepteren dat Wim mij niet echt liefheeft, ook al zegt hij van wel? Door al mijn gevoelens te accepteren die ik heb? Gevoelens die er zijn, zonder dat ik dat wil.

Maar wie, o God, zal mijn acceptatie bevestigen?

Met Wim had ik het er een keer over dat ik mijzelf niet liefheb. Dat kan niet, volgens hem, want het staat in de Bijbel: ieder mens is geneigd God en de naaste op de tweede plaats te zetten. Ieder mens houdt van zichzelf.

Maar ik voel het niet voor mezelf.

Waarom heeft iemand een ander lief?

Om z'n wezen.

Maar wie ben ik?

Omdat mijn ouders mij kregen, is mijn bestaan gerechtvaardigd. Maar wie bevestigt mijn bestaan? Als Wim dat niet doet en ik het zelf niet kan?

Wie ben ik?

Had ik wel uit Amsterdam weg moeten gaan? En de opleiding na één jaar afbreken? Terwijl die bij mij paste?

Ik heb het gedaan omdat ik dacht dat ik het beroep niet aankon. Maar nu denk ik: ik kon de onuitgesproken psychische druk van Wim niet aan. Hij was heel blij dat ik er mee kapte en wegging uit Amsterdam. Nu zegt hij dat hij mij daar niet wilde, vanwege de gevaren die daar waren, want je bent bijvoorbeeld zomaar aan de drugs. En daarna komen er verhalen uit zijn diensttijd om mij te overtuigen.

Hij heeft vóór mij nooit ook maar één meisje gekust, behalve op de lagere school.

Hij dankt U, dat hij voor veel is behoed. Misschien is dat voor hem zo, maar ik ben hem niet. Ik ben anders gemaakt.

Wie ben ik?

Ik weet het niet en daarom kan ik niet van mezelf houden. Maar Wim zegt: "Wie kent zichzelf tenslotte ten volle? Men zegt dat iedereen zichzelf maar voor 15% kent."

Hij vindt het niet zo nodig om zich daar in te verdiepen.

Maar 15% is dus blijkbaar al genoeg om van jezelf te houden.

Hij vraagt: “Hoe zou je wat meer aan jezelf toe kunnen komen?”.
Door een keer met mezelf bezig te zijn en dat is nu, met U, God en niet met Wim.

Want grote dingen, levensbelangrijke dingen zijn van U en ik kan ze niet met Wim bespreken.

Wat is erger: getrouwd zijn en meer van jezelf houden dan van je partner of getrouwd zijn en meer van een ander houden dan van je partner?

God, U zegt: “De naaste liefhebben als jezelf.” U schakelt die twee gelijk.

Het bovenstaande is dus even erg, als het als zodanig wordt geaccepteerd. Het is dan een gevecht tegen je eigenliefde of tegen de liefde van iemand anders, maar dat wil niet zeggen dat er daarmee liefde voor je partner is.

U zegt: “Je moet er naar jagen” en dat wil ik doen.

De prijs is hoog. Het gaat ten koste van mijn gevoelens en verlangens. Voor ik het gevecht herkende, moest eerst mijn schuld erkend worden tegenover Wim. Dat is gebeurd.

Wat voel ik als ik aan Wim denk?

Geen liefde van hem voor mij.

En mijn liefde is niet voor hem.

Daarom leg ik dat in Uw hand, God.

Want ik ben zelf niet sterk genoeg. En wat U er mee doet - het is goed.

U hebt Wim en mij bij elkaar gebracht. Ik weet niet waarom. Toch is het goed, want U hebt het gedaan. Ik zal er stil over zijn.

Ik leg mijn liefde (en alles wat daarbij hoort) in Uw hand en wat U er mee doet - het is goed.

Waarom huil ik nu?

Omdat ik eindelijk, eindelijk leef?

Of van pijn, omdat het zó is?

Als ik Wim al deze dingen zeg, zal hij zich misschien afkeren en zich van mij verwijderen. Als hij merkt dat ik anders ben dan hij wil dat ik ben. Dat mag niet, want U hebt mij gemaakt. Als hij zich van mij zou afkeren om wie ik ben, zou hij daar U mee beschuldigen.

Als hij in kleine dingen al haast nooit zijn schuld erkent, hoe dan in levensgrote dingen? Het is goed. Wat moet ik er nog over zeggen.

Wim bevestigt zichzelf door 'ik' te zeggen. Maar wie noemt mij en bevestigt mijn bestaan?

God, U hebt mij genoemd en mijn bestaan bevestigd in de doop. Maar een mens heeft een mens nodig om wat van U is, tot leven te wekken.

Er had iemand moeten zijn, die al deze dingen met mij voor U kon brengen, maar er was niemand die ik hiervoor genoeg vertrouwen, dus geef ik dit in bewaring en ik geloof dat U er van weet. Er is geen mens, maar dit, wat ik hier heb geschreven, is mijn getuige.

Ik wil er nu niet meer over denken, want ik wil niet verbitterd worden. Daarom heb ik het allemaal tegen U gezegd, want ik begin te begrijpen wat 'liefde' betekent. En daarom begin ik ook te begrijpen wat Uw liefde betekent.

Het is goed, wat U, God, doet.

Ik heb tot dusver voornamelijk voor mezelf geschreven en ook aan God geschreven. Bij jou kom ik op je kantoor om te praten, maar ik geloof dat ik eigenlijk liever een andere manier zou willen zoeken om met je te praten dan bij jou op kantoor. Ik ben zo verdrietig, diep in mijn hart. Ik vind het een terecht verdriet, omdat er pijn is.

Het betekent veel voor mij dat je dat weet.

Ik wil leven en – als het kan – wat gelukkig zijn. Dat lukt wel. De ene keer wat beter dan de andere keer, maar dat zal wel bij het mens-zijn horen.

Dat je let op mijn kinderen.... Nou.... Ik hou zo veel van hen.

Je denkt toch niet werkelijk dat ik mijn lasten alleen kan dragen?

Daarbij heb ik heel hard een ander nodig.

Ik zou veel meer, veel en veel meer tijd willen hebben, voor mijzelf, voor anderen, om te leven.

Ik zou zoveel meer willen geven.

Maar soms ben ik zo wanhopig.

Omdat het allemaal zo uitzichtloos lijkt.

“... geef een teken of een signaal
Dat geen enk’le deur eeuwig dicht zal zijn,
Dat aan het eind van de tunnel er weer licht zal zijn.”

(Herman van Veen, uit: ‘Signalen’)

Ik ben zo koud en zo moe.

Vandaag kwam ik bij mevrouw Jansen en ik wist niet dat ze zo ziek was.

Ik was erbij toen ze stierf.

Ik heb het gevoel alsof ik me iets onrechtmatig heb toegeëigend, al kon ik er niets aan doen.

Ik werd getroost door iemand bij het centrum met koffie en een praatje. Dat is beter dan thuis, waar het leven gewoon doorgaat.

Je zegt dat iedereen alleen dood gaat. Doodgaan moet je dan misschien wel alleen doen, maar een beetje liefde erbij kan toch geen kwaad.

De vroege morgens zijn het moeilijkst.

Mijn weerbaarheid is dan erg laag.

Vers hooi, wat ruikt dat lekker.

Dat ruikt naar zon en zomer en warmte.

Verrukkelijk!

Als het in mijzelf goed is, heeft de wereld en de dingen die er in gebeuren, meer kleur – lichter.

Er was een oom die mij zondag, toen we daar waren, in het voorbijgaan, over het hoofd streefde. Niet zomaar even vluchtig, maar heel nadrukkelijk. En hij zei ook iets. Iets goeds. Ik weet niet meer wat. Het voelde heel veilig en beschermend. Zoiets als van een vader.

Ik kan m’n eigen lijf geen vrede geven en toch wil ik dat zo graag.

Godallemachtig.

Ik wou dat de muur om mij heen een hart had en een arm om mij heen sloeg.

God.

Ik ben zo alleen. Ik ben zo verschrikkelijk alleen.

Ik wil, wat hierboven staat, niet verwijderen. Want het is wat het is.

Er is zoveel pijn geweest. Nu is er even rust.

Het alleen-zijn is zo voelbaar, terwijl ik toch wel weet dat ik ten diepste niet alleen ben. Maar dat is niet aanwijsbaar.

Het is heel wazig in mijn hoofd. Misschien komt het omdat ik zo moe ben.

God, een oplossing is wel zeer gewenst.

Weggaan? Scheiden?

Kunnen de kinderen dat verdragen? Zo'n pijn?

Maar zo'n tekort, zo'n onvolmaaktheid, waarmee ze opgroeien dan?

Het is alsof de pijn en het verdriet mij van binnen uit elkaar scheurt.

Ik ben op.

Er zijn geen reserves meer.

Ik heb het gevoel bij 'af' te zijn.

Pijn, pijn, pijn, pijn van binnen.

Het zou niet geven, als ik wist waar het vandaan komt of waar het toe dient.

Verschrikkelijke, dodelijke eenzaamheid.

De kinderen vinden het zo erg als ik huil. Dat kan haast niet.

Er is veel geweend en tandengeknars geweest.

Hum, hum....

Maar de wond is wel schoongespoeld.

Dat je er bent, dat ik je kan schrijven, is echt heel troostend.

Je bent heel goed voor mij, daarom hou ik van je.

Vertel mij maar eens wie daar bezwaar tegen kan hebben.

Dit laatste te schrijven kost mij een – hopelijk – laatste spanning, maar ik wil het zo gauw mogelijk aan je kwijt.

Tussen dinsdag en vrijdag begon ik te begrijpen. En er waren momenten dat ik er naar verlangde je dat te vertellen.

Gisteravond was mijn geest plotseling zo ongelofelijk moe. Bek af. Ik kon het aan- en uitknippen van het licht en de hand van Wim op mijn schouder nog niet velen.

Zo moe, zo leeg, dat ik geen gedachte, geen woord meer kon verdragen.

Ik lag op bed en er was volmaakte stilte.

We zouden gaan slapen, maar Wim ging op de rand van het bed zitten. Heel lang. Ik raakte hem niet aan.

Toen stond hij op, kledde zich aan en ging naar beneden. Ik hoorde de buitendeur slaan en ik dacht: dan moet hij maar gaan, als hij het niet meer aan kan. Hij ging en ik kon alleen maar bidden of God voor hem zou zorgen, want ik kan het niet.

Toen dacht ik: als ik nu dood ga....

Maar eigenlijk wilde ik dat niet en ik dacht ook: God, dat kan niet, voor de kinderen. Ze hebben me nodig. Toen kon ik, om de kinderen, opstaan en naar beneden gaan om Wim te zoeken. Hij zat in de kamer. En ik zei: “Je hoefde je niet ongerust te maken.” Even later kwam hij ook weer boven.

Zoals het is, is het goed.

Ik leef en ik geloof in liefde.

Het is nog wel erg wankel, maar ik durf eindelijk te leven.

Ik ben zo dankbaar dat je tot het laatste toe hebt geholpen.

Dat je niet hebt gezegd: “Je moet naar een psychiater of je moet naar een psychiatrisch ziekenhuis.”

Er zijn drie dingen die me deze afgelopen maanden hebben geholpen: dat God mijn schuld vergeven heeft,

dat je aan het begin van onze gesprekken een keer hebt gezegd: “Laat ik het zo zeggen: ik gun het je zo graag”

en dat je m'n hand hebt vastgehouden, de laatste keer dat ik bij je was. Je handen waren sterk en warm.

Ik ben....

Voor John. Ik dacht echt dat ik er was. Dat ik klaar was met alles waar ik doorheen moest... Dat is dus niet zo, blijkt.

Verbazingwekkend veel herkenbaars in 'Ver heen' van Kuiper.

In afwijking van mijn gewoonte, ben ik er in aan het onderstrepen gegaan.

Ik vraag mij overigens af, hoe door associaties de dingen hun kleur krijgen (blz. 45). Wat is kleur?

Hoe kan ik gelukkig zijn, als ik het gevoel heb alleen te zijn.

Aanwezigheid is het enige wat dit gevoel kan opheffen.

En het zou niet gek zijn, als er wat hoop en verwachting was.

Ik wil niet zo alleen zijn. En ik wil niet zoveel pijn meer. En niet zoveel verdriet. Ik ben er zo zat van.

God, wat ben ik er van verzadigd.

Het omgeeft mij en het vult mij.

Ik wil zo ongelofelijk graag licht en blijdschap en warmte in en om mij heen.

Ik wil het alleen maar zo graag.

Het is een vreselijk gevoel als er helemaal geen gevoel is voor een mens. Dodelijk.

Ik begin de laatste weken lichamelijk klachten te krijgen. Hoofdpijn, buikpijn, pijn in m'n rug, maagpijn. Als ik loop voel ik het. Ik ben er van overtuigd dat er lichamelijk niets aan de hand is, maar de pijn, het verdriet en de schijnbaar eindeloze strijd tegen mijn schuldgevoel, begint mij, geloof ik, op te breken.

Ik wil niet mijn gevoel wegdrücken.

Het is een deel van mijzelf. Ik heb er niet om gevraagd. Het is er gewoon.

"Ik wil" of "ik wil niet" kunnen zeggen, geeft mij een stabiel en vrij gevoel.